

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 юни 2018 г.
(OR. en)

9691/18

JAI 581
SIRIS 59
CT 107
ENFOPOL 298
COTER 69
COMIX 298
FRONT 159
COSI 138

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	4 юни 2018 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	8974/18
Относно:	Заклучения на Съвета относно укрепване на сътрудничеството и използване на Шенгенската информационна система (ШИС) с цел разрешаване на проблема с лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи — Заклучения на Съвета (4 юни 2018 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно укрепване на сътрудничеството и използване на Шенгенската информационна система (ШИС) с цел разрешаване на проблема с лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи, приети от Съвета на неговото 3622-ро заседание, проведено на 4 юни 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

Укрепване на сътрудничеството и използване на Шенгенската информационна система (ШИС) с цел разрешаване на проблема с лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИЗНАВА, че през последните години терористичната заплаха нарасна и бързо се разгръна, което налага предприемането на подходящи мерки не само на национално равнище, но и на равнище ЕС,

КАТО ОТЧИТА, с оглед на терористичните нападения в Европа през последните няколко години, необходимостта от бързо привеждане в действие на инструментите на равнище ЕС, например Директива (ЕС) 2017/541 относно борбата с тероризма¹, която предоставя на националните органи на държавите членки подходящи инструменти за предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления, както и добавената стойност от определянето на моделите на поведение и връзките на лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи и завърналите се чуждестранни бойци, въз основа на съответствия в ШИС,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, че в заключенията на Съвета относно обновената стратегия за вътрешна сигурност на Европейския съюз за периода 2015—2020 г.² преодоляването и предотвратяването на тероризма се определя като приоритет за следващите години, като се отделя специално внимание на въпроса за чуждестранните бойци терористи,

КАТО ИЗТЪКВА, че Регламент (ЕС) 2017/458 от 15 март 2017 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2016/399 по отношение на засилването на проверките в съответните бази данни по външните граници³, предвижда системни проверки на лицата, преминаващи външните граници, включително на лицата, които се ползват с правото на свободно движение, в съответните бази данни, и по-специално задължителна справка с ШИС,

¹ ОВ L 88, 31.3.2017 г., стр. 6

² 9798/15

³ ОВ L 74, 18.3.2017 г., стр. 1

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД стойността на съществуващите двустранни и многостранни споразумения и форми на сътрудничество за противодействие на терористичните дейности,

КАТО ОТЧИТА, че предизвикателствата, пред които са изправени компетентните органи в борбата с тероризма в този контекст са две: първо, установяване и проследяване на маршрутите на разкритите лица, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, през външните граници на ЕС и в рамките на ЕС; второ, допълнително гарантиране на ефективния обмен на информация и предприемане на подходящи мерки,

КАТО ПРИПОМНЯ, че ШИС е най-голямата, най-масово използвана и най-ефикасна информационна система на Европейския съюз в пространството на свобода, сигурност и правосъдие, и че тя се подпомага от мрежата на бюрата SIRENE, като предоставя значителна добавена стойност в областта на международното полицейско сътрудничество и граничния контрол,

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, че подобреното използване на ШИС за целите на борбата с тероризма налага съответната налична информация да се попълва при въвеждането на сигналите съгласно член 36 от Решение 2007/533/ПВР на Съвета относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II)⁴ (по-нататък „член 36“),

КАТО ИМА ПРЕДВИД, че новият регламент относно използването на ШИС за целите на полицейското и съдебното сътрудничество, по който в момента се водят преговори⁵, допълнително ще засили капацитета на ШИС за разкриване, наблюдение и ответни действия във връзка с маршрутите на лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности,

КАТО ПРИПОМНЯ „Пътната карта за укрепване на обмена и управлението на информация, включително решенията за оперативна съвместимост в областта на правосъдието и вътрешните работи“⁶, и по-специално действие 23 (30) от нея, което налага на държавите членки изискване да *„предприемат необходимото, за да може информацията относно чуждестранните бойци терористи последователно и системно да се въвежда в европейските системи и платформи и по възможност да се синхронизира“*, като въвеждат *„последователен тристепенен подход за обмен на информация по отношение на чуждестранните бойци терористи чрез оптимално и съгласувано използване на данните на ШИС и Европол, които Европол обработва за кръстосани проверки и за анализ в съответните проекти за анализ“*,

⁴ ОВ L 205, 7.8.2007 г., стр. 63

⁵ Вж. 15814/16; 14116/17

⁶ 12223/3/17 REV 3 и 14750/17 — Актуализиране след заключенията на Съвета относно оперативната съвместимост

КАТО ОТЧИТА, че прилагането на подобен тристепенен подход за обмен на информация би допълнил съществуващите инструменти, които са на разположение на компетентните органи за установяване и по възможност прекъсване на маршрутите на лица, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи чрез съответните сигнали в ШИС, напр. арест, отнемане на невалидни документи за пътуване, проверки от разстояние и явни проверки,

КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД, че от 5 март 2018 г. автоматизираното идентифициране на лица въз основа на пръстовите им отпечатьци е вече възможно поради интегрирането на компонент за автоматизирана система за дактилоскопична идентификация (AFIS) в ШИС, и като насърчава държавите членки да използват тази нова функция,

КАТО ПРИЗНАВА, че принципът на собственост върху данните е от първостепенно значение за осигуряване на доверието на органите за борба с тероризма при обмена на информация чрез ШИС и SIRENE, както и с Европол,

КАТО ОТЧИТА стойността на обмена на информация след намирането на съответствие, когато е целесъобразно, както и на гарантирането на достатъчно аналитичен капацитет, и КАТО ИЗТЪКВА СПЕЦИАЛНО, че това не само налага участието на други национални компетентни органи, но и извършването на кръстосани проверки в други имащи отношение бази данни и информационни системи⁷,

КАТО ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо да се използва пълноценно капацитетът на Европол за подкрепа на държавите членки при извършването на оперативни и тематични анализи, като се използват пълноценно проекти за анализ като „Пътници“ и „Хидра“, информационната система на Европол и други инструменти, с които разполага Европейският център за борба с тероризма,

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ Регламент (ЕС) 2016/1624⁸, с който на Европейската агенция за гранична и брегова охрана се предоставят отговорности в областта на борбата с тероризма,

⁷ Имащите отношение национални бази данни, данните на Европол, Визовата информационна система (ВИС), резервационните данни на пътниците (PNR), базата данни на Интерпол относно *откраднати или изчезнали документи за пътуване* (SLTD), бъдещата Система за влизане/излизане и *Системата на ЕС за информация за пътуванията и разрешаването им* (ETIAS)

⁸ ОВ L 251, 16.9.2016 г., стр. 1

КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ първостепенното значение на това да се гарантира подходящ баланс между изискванията на политиката в областта на вътрешната сигурност на ЕС, от една страна, и необходимостта да се гарантира пълно зачитане на основните права, от друга страна, включително правата, свързани с неприкосновеността на личния живот, защитата на личните данни, поверителността на комуникацията и принципите на необходимост, пропорционалност и законност, както и свободата на движение в Шенгенското пространство,

КАТО ПРИПОМНЯ *примерните критерии, които да се отчитат при обмен и споделяне на информация във връзка с лица, имащи отношение към пътувания до и от джихадистки зони на конфликт*, одобрени в приложение към заключенията от Милано от 7 юли 2014 г.⁹,

КАТО ИЗТЪКВА накрая необходимостта редовно да се обсъждат извлечените поуки и добри практики, включително в подготвителните органи на Съвета,

СЪВЕТЪТ,

ПРИЗОВАВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

- Да предприемат съответни действия, с цел:
 - да изпълнят изцяло вече договорените мерки и да предоставят адекватни технически и човешки ресурси за тази цел, по-специално на бюрата SIRENE;
 - да отразяват правилно определените в каталога с добри практики¹⁰ категории лица, когато попълват формулярите съгласно член 36 от ШИС за целите на борбата с тероризма;

⁹ Вж. 7412/16 Бележки на председателството, основани на предходни обсъждания, относно укрепването на обмена на информация/информационните системи, особено ШИС.

¹⁰ ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА за изработване на каталог с препоръки и добри практики за правилното прилагане на Шенгенската информационна система от второ поколение (ШИС II) и за обмен на допълнителна информация от компетентните органи на държавите членки, които прилагат и използват ШИС II, и за замяна на каталога, изготвен с препоръката от 16 декември 2015 г. (C(2018) 2161 от 17 април 2018 г.)

- Освен ако се налага друго по причини от правен или оперативен характер, да гарантират, че съответната информация относно лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи, се съдържа в сигнала по член 36 и в съответните формуляри на SIRENE за всеки имащ отношение случай при спазване на Решение 2007/533/ПВР на Съвета;
- Да гарантират, че националният(ите) компетентен(и) орган(и), подал(и) сигнала, и държавата членка, в която е намерено съответствието, обменят допълнителна информация чрез подходящи комуникационни канали, и да вземат решение за всеки отделен случай до каква степен информацията следва да бъде разпространена допълнително до други държави членки, при зачитане на принципите на собственост на данните;
- Да продължат усилията за допълнително развиване на инструментите и на подходящи национални програми за обучение за крайните ползватели на ШИС, така че докладването до бюрата SIRENE за намерени съответствия във връзка със сигнали по член 36 да става бързо и безпрепятствено;
- Освен ако се налага друго по причини от правен или оперативен характер, да обменят с Европол информация относно лица, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, която се съдържа във формулярите на SIRENE за докладване на намерени съответствия. Това ще даде възможност за кръстосани проверки и ако се счете за подходящо — за оперативни и/или тематични анализи, с цел да се пристъпи към очертаване на моделите на пътуване и/или да се анализират евентуалните връзки на лица с установено местонахождение;

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА:

- Да проучат и доразработят общи процедури за намерените съответствия за лица, участващи в свързани с тероризъм дейности, за които се налага „незабавно докладване“;

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

- Да определи, с активното участие и одобряване от страна на експерти от държавите членки, добри практики по отношение на процедурите за последващи действия при намерени съответствия за лица, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи съгласно член 36; Да включи горепосочените добри практики в каталога с добри практики на ШИС/SIRENE и да измени Наръчника за SIRENE, ако е необходимо;

ПРИКАНВА ЕВРОПОЛ:

- Да използва пълноценно настоящите си права за достъп до ШИС, ВИС и Евродак с цел укрепване на оперативната съвместимост, при зачитане на основните права и изискванията за защита на данните;
- Да гарантира своевременната наличност на QUEST за държавите членки, с цел укрепване на оперативната съвместимост;
- Да активизира усилията за определяне на моделите на пътуване и връзките на лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, и да информира държавите членки за резултатите от тези усилия;

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ГРАНИЧНА И БРЕГОВА ОХРАНА (Frontex):

- Да разработи програми за обучение и да предостави на граничните служители курсове за обучение, насочени към укрепването на проверките в съответните бази данни на външните граници и подпомагащи прилагането на общите показатели за риска;

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПОЛИЦЕЙСКИ КОЛЕЖ:

- Да продължи да разработва програми за обучение за крайните ползватели на ШИС въз основа на Наръчника за SIRENE и каталога с добри практики, по отношение на лицата, участващи в тероризъм или свързани с тероризъм дейности, включително чуждестранните бойци терористи, за които има подадени сигнали в ШИС.
-